

Høring af bekendtgørelse om regulering af luftforurening fra brændeovne og brændekedler samt visse andre faste anlæg til energiproduktion

Indledning

Miljøstyrelsen sendte den 23. april 2007 et udkast af ovenstående bekendtgørelse i høring, med frist for høringssvar den 8. juni 2007.

Bekendtgørelsen vil bl.a. indføre krav til, hvor mange partikler en brændeovn eller brændekedel må udlede. Bekendtgørelsen præciserer endvidere kommunernes handlemuligheder i forbindelse med væsentlige forureninger fra konkrete fyringsanlæg og giver kommunerne mulighed for i et nærmere klart afgrænset geografisk område i en forskrift at stille krav om forureningsbegrænsende foranstaltninger.

En tidligere version af bekendtgørelsen har i efteråret 2005 været i dansk høring og notificeret til EU. Miljøstyrelsen modtog i den forbindelse en række hørings- og notifikationssvar. Bekendtgørelsesudkastet blev med udgangspunkt heri trukket tilbage pga. mulig uoverensstemmelse med EU's regler om det indre marked.

Høringssvarene fra 2005 blev derfor ikke formelt besvaret i et høringsnotat som dette, men har tjent som væsentlige input til de revisioner, som bekendtgørelsesudkastet har undergået siden 2005.

I december 2006 blev et revideret udkast til bekendtgørelsen notificeret til EU. Af svaret herpå fremgår det, at Kommissionen er enig i målsætningen ud fra et sundheds- og miljømæssigt synspunkt, og at Kommissionen selv overvejer at fastlægge krav til miljøvenligt design af kedler til fast brændsel. Kommissionen bad endvidere Danmark tage behørigt højde herfor, når og hvis dette bliver aktuelt. Kommissionen havde herudover ingen kommentarer til bekendtgørelsesudkastet.

Bekendtgørelsesudkastet blev herefter efter en juridisk kvalitetssikring sendt i ny høring i Danmark. Dette notat besvarer de høringssvar, der er indkommet i den forbindelse.

En liste er vedlagt over de myndigheder, organisationer og lignende, som udkastet er fremsendt til.

Advokatsamfundet, Affald Danmark, Arbejdstilsynet, Byggesocietetet, Dansk Industri, Datatilsynet, Den Danske Dyrælgeforening, Fødevarestyrel-

sen, Godkendt Teknologisk Service (GTS) og Finansrådet har meddelt, at de ikke har bemærkninger til bekendtgørelsen.

Indkomne bemærkninger

Der er indkommet hørings svar med bemærkninger fra Alcon A/S, Astma-Allergi Forbundet, Brænderøgsgruppen i Astma Allergi Hovedstaden, Caso Ovne, Dansk Standard, Dansk Gasteknisk Center A/S, Dansk Energi Brancheforening, Foreningen af Danske Producenter af Pejse og Brændeovne, Det Økologiske Råd, Danmarks Miljøundersøgelser, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Force Technology, Foreningen for Miljø og Folkesundhed, Indenrigs- og sundhedsministeriet, Lene Christensen (Vodskov), Lone Bech (Odense), Meteor Herning A/S, Odense Kommune, Overdahl, Ryan Lund (Dyssegaard), Susanne Hemdorff (Langå) og Teknologisk Institut.

Hertil kommer en række mundtlige kommentarer som Miljøstyrelsen har modtaget i sin dialog med branchen, herunder på et informations- og høringsmøde d. 21. maj 2007.

Nedenfor følger en gennemgang af de spørgsmål og kommentarer, der er indkommet i forbindelse med høringen. Først kommer en kortfattet gennemgang af bemærkningerne, derefter Miljøstyrelsens kommentarer hertil. Da flere spørgsmål og kommentarer går igen i flere hørings svar vil nedenstående gennemgang være opdelt efter emne.

Kommentarer af rent sproglig karakter er ikke gengivet, men har givet værdifulde input til færdiggørelsen af bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen vil besvare kommentarer, der ikke direkte retter sig mod bekendtgørelsen, individuelt i det omfang, der er behov herfor.

Indholdsfortegnelse

Generelle bemærkninger	4
Bekendtgørelsen og byggevederledelsesloven	4
Regulering af anlæg med en indfyret effekt på mellem 120 og 300 kW	4
Eksisterende tilsluttede anlæg	5
Definitioner	6
Definition af fyringsanlæg	6
Definition af centralvarmekedler	6
Definition af fast brændsel	7
Undtagelser	7
Halm- og kornfyr	7
Restaurering og genopstilling i samme bygning	8
Masseovne	8
Salg og overdragelse i forbindelse med hussalg	9
Historiske anlæg og anlæg i fredede bygninger	9
Afprøvning og krav	10
Kravværdier og omfang	10
Akkumuleringstank	11
Afprøvning af brændere	12
Pejseindsatse efter mål	12
Krav til skorsten	13
Vejledning i korrekt fyring	13
Partikelfiltre	14
Produktionskontrol	14
Produktionskontrol for centralvarmekedler	14
Henvielse til Bygningsreglementet	15
Indberetning	15
Indsendelse af dokumentation	15
Skorstensfejerens rolle	16
Vejledning til kommunerne / Kommunernes beføjelser	17
Klarere signal om udvidede beføjelser til kommunerne	17
Væsentlig forurening	17
Skorstenshøjde og fri fortynding	18
Påbud og vindforhold	19
Brændeovnsfri zoner	19
Klagemuligheder	19
Tilsyn	20
Straf	20
Overgangsbestemmelser og ikrafttrædelse	20

Generelle bemærkninger

Bekendtgørelsen og byggevaredirektivet

Dansk Standard bemærker, at høringsudkastet strider imod Byggevaredirektivet, som ikke tillader nationale myndigheder at indføre nye krav, der ikke fremgår af de harmoniserede standarder.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsen har i et tidligere udkast, med samme krav og prøvningsmetoder, været notificeret til EU. I den forbindelse kom der ingen bemærkninger herom.

Muligheder for at indføre nationale krav udover de som stilles i EN13240 og andre europæiske standarder under CEN TC 295 har været diskuteret på 20. møde i CEN TC 295 i London den 9. august 2006. Her blev det besluttet at genindføre en note til alle standarder under CEN TC 295 med følgende ordlyd:

NOTE: In some countries national law also requires limits for particulate and organic compounds emissions, emissions under slow combustion conditions and for weighed values for emissions to be used. In some countries clean air legislation is based on authorised fuels.
(resolution 01/2006)

Det er på den baggrund Miljøstyrelsens vurdering, at bekendtgørelsesudkastet ikke er i strid med EU-retten.

Regulering af anlæg med en indfyret effekt på mellem 120 og 300 kW

Dansk Gasteknisk Center A/S gør opmærksom på, at anvendelsesområdet for bekendtgørelsen (anlæg med en samlet indfyret effekt under 300 kW) giver afgrænsningsproblemer i forhold til anden lovgivning, herunder luftvejledning og lovgivningen virksomhedsgodkendelse, med hensyn til emissionsgrænser, skorstenshøjder og fyring med fossile brændsler.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsen afgrænsning ved 300 kW følger afgrænsningen i den europæiske standard for centralvarmefyr (EN 303-5).

Det er ikke korrekt, at der er et overlap med bestemmelser og anbefalinger i henholdsvis bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder og luftvejledningen.

Overholdelse af brændeovnsbekendtgørelsens emissionskrav dokumenteres ved afprøvning i laboratoriet og dokumentation herfor skal følge det enkelte fyringsanlæg eller enheder af en anlægstype ved salg eller overdragelse. Test i laboratoriet er omfattet af en standard (EN 303-5), der nøje beskriver forbrændingsprocessen, herunder mængden af indfyret materiale, tørheden af materiale mv.

Dokumentationen skal endvidere foreligge, når fyringsanlægget tilsluttes. Brændeovnsbekendtgørelsens emissionskrav gælder således alene ved salg, overdragelse og tilslutning og ikke for den efterfølgende anvendelse af anlægget.

Det forholder sig anderledes ved regulering, der foretages med udgangspunkt i luftvejledningen eller godkendelse af listevirksomhed. Her dokumenteres det, at emissionskravene er overholdt ved målinger under anlæggets normale drift på det pågældende sted, og under de faktiske fyringsforhold efter Miljøstyrelsens anbefalede metode herfor. Emissionskravene er altså her udelukkende rettet mod den faktiske anvendelse af fyringsanlægget.

Heraf følger endvidere at emissionsgrænserne i brændeovnsbekendtgørelsen ikke er sammenlignelige med emissionsgrænserne i luftvejledningen og i branchebilagene.

Brændeovnsbekendtgørelsens emissionskrav skal altså ses som et supplement til den eksisterende regulering af fyringsanlæg. En overholdelse af brændeovnsbekendtgørelsens emissionskrav fritager således ikke anlæggene for yderligere regulering af driften.

Luftvejledningen, der primært regulerer industrielle anlæg, fraråder anvendelsen af kul, petcoke og brunkul i nye anlæg, der er mindre end 5 MW. Miljøstyrelsen fastholder denne anbefaling, men kan samtidigt konstatere, at der i dag finder en vis privat anvendelse af kul og petcoke sted.

Brændeovnsbekendtgørelsen præciserer kommunernes handlemuligheder overfor konkrete fyringsanlæg, som giver anledning til væsentlig forurening. Kommunernes vurdering vil altid bero på et skøn, som dog kan understøttes med vejledning, som findes flere steder (se nedenfor omskorstene). Luftvejledningen anvisninger mht. skorstenshøjder mv. vil efter Miljøstyrelsens opfattelse være det naturlige udgangspunkt for en vurdering af skorstene.

Bekendtgørelsen vil derfor fortsat gælde for alle anlæg med en indfyret effekt på op til 300 kW.

Eksisterende tilsluttede anlæg

Dansk Energi Brancheforening og Det Økologiske Råd foreslår, at der indføres en dato, hvorefter installerede anlæg sløjfes, medmindre det kan dokumenteres, at de opfylder kravene i Bilag 1.

Lone Bech, Odense foreslår ligeledes, at bekendtgørelsens grænseværdier overholdes af alle fyringsanlæg inden for en nærmere angivet tidsfrist. Ryan Lund, Dyssegaard, efterlyser en skærpelse af bekendtgørelsen, så også forurening fra miljømærkede brændeovne, hvori der fyres korrekt kan minimeres.

Også Lene Christensen, Vodskov, efterlyser strenge regler for udledning af røg, allerhelst forbud mod brændeovne.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsen giver mere klare retningslinier for kommunernes handlemuligheder overfor forurening fra fyringsanlæggene, herunder også overfor miljømærkede anlæg, hvori der fyres korrekt.

Miljøstyrelsen vurderer dog, at omkostningerne ved at lade bekendtgørelsens emissionskrav gælde også for eksisterende tilsluttede fyringsanlæg ikke vil stå mål med fordelene. Ifølge den seneste opgørelse findes der i størrelsesordenen 600.000 tilsluttede fyringsanlæg til fast brændsel i Danmark. Eksisterende anlæg vil, med mindre en producent, forhandler eller forening lader foretaget en typeafprøvning med tilbagevirkende kraft, skulle afprøves individuelt. En enkelt afprøvning koster i størrelsesordenen kr. 40-50.000,-.

Der skal dog gøres en indsats for at nedbringe forureningen fra eksisterende tilsluttede fyringsanlæg. Hertil er der iværksat en række initiativer.

Miljøministeriet har gennem flere sæsoner gennemført landsdækkende informationskampagner om, hvordan man fyrer korrekt i sin brændeovn - senest med kampagnen "Tag grønt ansvar, når du fyrer - har du styr på din brændeovn?" (se www.fyrfornuftigt.dk).

Men det er ikke nok at informere. Derfor er der en række tiltag på vej, som tilsammen skal medvirke til at begrænse forureningen fra brændeovne og -kedler. Med Finansloven for 2007 er der i 2007 til 2009 afsat i alt 33,5 mio. kr. til området, penge der bl.a. kan bruges til en fortsat og styrket informationsindsats og til udviklingen af miljøvenlig teknologi, f.eks. partikelfiltre.

Definitioner

Definition af fyringsanlæg

Foreningen af Danske Producenter af Pejse og Brændeovne (DAPO) foreslår, at betegnelsen "pilleovn" inkluderes som eksempel i definitionen på fyringsanlæg § 2, 1).

Miljøstyrelsens bemærkninger

Inkluderet som foreslået.

Definition af centralvarmekedler

Dansk Energi Brancheforening foreslår, at man i § 2, 3) alternativt anvender følgende ordlyd: "... opvarmning af vand til centralvarme eller *brugsvand*, designet til ikke *direkte* at afgive..."

Odense Kommune foreslår, at centralvarmekedler defineres som følger: "Fyringsanlæg med kedel til opvarmning af vand til centralvarme eller husholdningsbrug, og som er indrettet til at afgive varme til andre rum, end hvor anlægget er opstillet. "

Miljøstyrelsens bemærkninger

Ændret som foreslået af Dansk Energi Brancheforening.

Odense Kommunes forslag efterleves ikke, da denne ikke udelukker anlæg, der er designet til at afgive varme direkte til det rum, hvori de er opstillet, f.eks. brændeovne med kedel, som i bekendtgørelsen skal leve op til kravene for rumopvarmere.

Definition af fast brændsel

Fra flere sider efterlyses en præcisering af, hvilke brændselstyper bekendtgørelsen omfatter.

Endvidere efterlyser Teknologisk Institut en præcisering af, hvorvidt det er tilladt at anvende andre brændsler end dem, som fyringsanlægget er afprøvet med.

Miljøstyrelsens bemærkninger

En præcisering af, hvad der menes med fast brændsel, er nu tilføjet til § 2, 1).

Bekendtgørelsen regulerer salg, overdragelse og tilslutning af fyringsanlæg. Korrekt anvendelse af fyringsanlæg, herunder brug af egnet brændsel, vil normalt fremgå af fyringsanlæggets manual (dette er et krav for anlæg afprøvet efter de europæiske standarder). Desuden vil skorstensfejere ved de årlige tilsyn og det kommunale tilsyn efter § 42 i miljøbeskyttelsesloven som en naturlig ting, inddrage anvendt brændsel i vurderingen. Endelig kan kommunerne med bekendtgørelsen i kommunale forskrifter for nærmere afgrænsede geografiske områder f.eks. stille krav til brændslet.

Undtagelser

Halm- og kornfyr

Dansk Gasteknisk Center (DGC) finder det uforståeligt, at halmfyrede anlæg i landzone ikke får krav til emission af partikler. DGC bemærker, at der som minimum bør fastsættes et måske lempeligere krav, således at der også på dette område kan ske opbygning af viden om emissionerne af partikler og på sigt udvikling af bedre anlæg.

Alcon A/S ønsker undtagelsen for partikelkravet for halmfyr udvidet til også at glæde kravet for CO og kulbrinter, såfremt der er mindst 200 m til nærmeste nabobeboelse.

Dansk Energi Brancheforening ønsker undtagelsen for partikelkravet for halmfyr udvidet til også at omfatte kornfyr.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Uden undtagelsen for halmfyr ville partikelkravet i praksis kunne få effekt af et de facto forbud mod mindre halmfyr. Det vil dog for kommunerne være muligt at skride ind overfor eksisterende konkrete halmfyr, hvis kommunen

skønner at disse giver anledning til væsentlig forurening. Med bekendtgørelsen præciseres kommunernes handlemuligheder herfor.

Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 1 stk. 2, nr. 3, tilsigtes det særligt at begrænse anvendelse og spild af råstoffer og andre ressourcer. På den baggrund finder Miljøstyrelsen ikke anledning til at undtage fyr der anvender korn som brændsel fra bekendtgørelsens partikelkrav. De pågældende fyringsanlæg vil endvidere som hovedregel kunne anvende andre brændsler, f.eks. træpiller.

Restaurering og genopstilling i samme bygning

Alcon A/S spørger, om halmfyr jf. § 3 stk. 1 a) defineres som en bygning.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsen må ikke resultere i at fyringsanlæg, der ikke fungerer korrekt, ikke bliver vedligeholdt og repareret. Derfor er der indført en undtagelse for genopsætning af fyringsanlæg, der har været nedtaget mhp. restaurering eller reparation.

Halmfyr er normalt afgrænset i forhold til udendørs omgivelser ved tag og vægge, altså en bygning. I visse tilfælde fylder selve halmfyret hele bygningen. Genopsætning af et halmfyr, der har været nedtaget i forbindelse med reparation, er derfor undtaget fra bekendtgørelsens emissionskrav, §§ 4-10, såfremt genopsætningen sker på samme sted eller på samme ejendom.

Masseovne

DAPO finder det uhensigtsmæssigt og urimeligt at undtage masseovne, der opbygges på anden måde end ved hjælp af seriefremstillede præfabrikerede sektioner, fra bekendtgørelsens emissionskrav, §§ 4-10. Dette begrundes med et relativt stort antal af disse ovne, udokumenterede egenskaber, massiv anvendelse og eksistensen af alternativer med dokumenterede egenskaber.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Et krav om afprøvning med henblik på dokumentation af overholdelse af bekendtgørelsens emissionskrav af masseovne, der opbygges på anden måde end ved hjælp af seriefremstillede præfabrikerede sektioner, ville i praksis betyde, at den enkelte masseovn først skulle opføres i laboratoriet, afprøves, nedtages og efterfølgende genopsættes hos forbrugeren. Dette ville i praksis være et *de facto* forbud mod individuelt fremstillede masseovne.

Ifølge Miljøprojekt nr. 1164 (2007) udgør brændeforbruget fra kategorien "andre ovne" i størrelsesordenen 1 % af det samlede træforbrug til boligopvarmning i Danmark og knapt 2 % af partikelemissionerne fra træfyring til boligopvarmning. Da kategorien "andre ovne" også omfatter en række andre fyringsanlægstyper, herunder åbne pejse, komfurer og masseovne opbygget ud fra seriefremstillede præfabrikerede sektioner, udgør forurenin-

gen fra masseovne, der opbygges på anden måde end ved hjælp af seriefremstillede præfabrikerede sektioner, kun er brøkdelen heraf.

Tallene er relativt usikre, men indikerer klart, at forureningen fra de nævnte masseovne er af underordnet betydning for miljøbeskyttelsen i Danmark.

Masseovne er dog på linie med andre typer af fyringsanlæg omfattet af bekendtgørelsens præciseringer af de kommunale handlemuligheder overfor væsentlig forurening fra enkeltanlæg og muligheden for at vedtage kommunale forskrifter i nærmere afgrænsede områder.

Salg og overdragelse i forbindelse med hussalg

Teknologisk Institut ønsker præciseret, om der er forbud mod enhver overdragelse, herunder overdragelse af allerede installerede anlæg ifm. handel med fast ejendom (salg af hus med fyringsanlæg).

Foreningen for Miljø og Folkesundhed står uforstående over for undtagelsesbestemmelsen angående ejendomshandler, som undtager disse fra reglen om, at "Fyringsanlæg må ikke sælges eller overdrages, uden at fyringsanlægget opfylder emissionskravene i bilag 1 og uden at der medfølger dokumentation herfor" (§ 4, stk.1)".

Ved salg/køb af samme ejendom går unægtelig en del viden om skånsom håndtering af fyringsanlæg bl.a. af hensyn til naboerne tabt, medmindre der eksisterer en informationspligt fra sælgerens/mæglerens side vedrørende tingenes tilstand. Her burde indføres en binding til energiattestation, som den kræves ifølge anden lovgivning, og som burde tage højde for mulige forandringer i opvarmningsformen (og derfor er tidsbegrænset).

Også Brænderøgsgruppen i Astma Allergi Hovedstaden efterlyser en kontrolinstans for installerede fyringsanlæg og mener, at dette nemt ville kunne etableres sammen med den påkrævede energiattest ifølge anden lovgivning.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Af § 3, stk. 3 fremgår det klart, at salg og overdragelse af fyringsanlæg sammen med den ejendom, hvori fyringsanlægget er tilsluttet, ikke er omfattet af bekendtgørelsens emissionskrav, § 4, stk. 1.

Miljøstyrelsen undersøger sammen med Energistyrelsen muligheden for at inkludere information om korrekt fyring i brændeovne og brændefyr i eller sammen med energimærkningen for enfamiliehuse.

Historiske anlæg og anlæg i fredede bygninger

Caso Ovne ser gerne grænsen for historiske ovne flyttet fra før 1940 til før 1960. Dette begrundes med ovnens relativt begrænsede indflydelse på forureningen i forhold til betydningen af fyringsmåde, brændsel og skorsten, samt overvejelser om, at der indtil 1960 blev lavet nogle af de bedste ovne, fordi de blev konstrueret med brændselsøkonomi for øje.

Lone Bech, Odense, foreslår at undtagelsen for historiske anlæg og ovne i fredede bygninger fjernes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Årstallet, der definerer historiske fyringsanlæg, er sat ud fra kulturhistoriske overvejelser og ikke ud fra overvejelser omkring ovnenes funktionalitet.

Undtagelsen for ovne, der opstilles i fredede bygninger, er ligeledes motiveret af kulturhistoriske årsager.

Afprøvning og krav

Kravværdier og omfang

Astma-Allergi Forbundet bemærker, at man godt kunne skærpe bekendtgørelsens partikelkrav for rumopvarmere (10 g/kg) yderligere fx med udgangspunkt i de svanemærkede produkter, som er 5 g/kg for brændeovne og 8 g/kg for pejseindsatse.

Astma-Allergi Forbundet bemærker endvidere, at bekendtgørelsen ikke direkte tager højde for forurening med dioxin, som dannes ved andre processer end tjærestoffer og partikler.

Foreningen for Miljø og Folkesundhed finder det utilfredsstillende, at bekendtgørelsen kun stiller krav til partikelemissionen, idet der ifølge eksperimentelle tests med ren træfyring sker en forøget dioxinbelastning af omgivelserne ved normalfyring i forhold til "natfyring" med reduceret lufttilførsel. Der efterlyses på den baggrund en opprioritering af alternativ teknologi til opvarmning af huse, især i tætbebyggede områder, f.eks. gennem skærpet tilslutningspligt.

Susanne Hemdorff, Langå, finder det særdeles uheldigt, at bekendtgørelsen ikke som det tidligere udkast indeholder en senere stramning af partikelkravene for brændeovne.

Lone Bech, Odense, finder bekendtgørelsens emissionsgrænse på 10 g partikler/kg brændsel alt for højt, og foreslår, at denne nedsættes væsentligt. Endvidere foreslår Lone Bech en konkret grænseværdi for max partikelkoncentration i luften hos naboen, fx mindre end 10 µg/m³.

Lone Bech finder tilsvarende, at luftvejledningens grænseværdier for tjærestoffer i luften bør anvendes.

Lone Beck foreslår endvidere, at der stilles krav til max. forurening pr. varmenhed, der ikke overstiger de store fjernvarmeanlægs præstationer, så disse ikke udkonkurreres til trods for deres langt bedre miljøpræstationer, og foreslår afgifter på partikler, tjære og dioxin fra brændeovne.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der findes i dag ingen fælleseuropæisk standardiseret prøvningsmetode for partikler fra rumopvarmere. Bekendtgørelsen peger derfor på den nuværende norske prøvningsmetode for partikelemission. Af hensyn til EU's regler om det indre marked har det endvidere været nødvendigt også at acceptere tilsvarende prøvningsmetoder fra andre EU-lande, EFTA-lande og Tyrkiet. Miljøstyrelsen er her konkret bekendt med den tyske DIN+ prøvningsmetode. Endvidere eksisterer kravværdier i Østrig, men overholdelse af disse dokumenteres i praksis ved afprøvning efter den tyske prøvningsmetode.

Bekendtgørelsen tager på den baggrund udgangspunkt i eksisterende prøvningsmetoder og kravværdier i andre EU- og EFTA-lande.

På længere sigt er det Miljøstyrelsens ambition, at der udvikles en fælleseuropæisk standard for partikelemission fra rumopvarmere. Miljøstyrelsen deltager aktivt i dette arbejde igennem det danske standardiseringsudvalg S278.

Endvidere har Kommissionen i forbindelse med arbejdet med EUP-direktivet (energy using products) netop igangsat en forundersøgelse om brændeovne mhp. evt. senere fælleseuropæisk regulering. Forundersøgelsen forventes afsluttet omkring årsskiftet 2008/09.

Beslutningen om en evt. senere stramning af emissionskravene afventer arbejdet under EUP-direktivet samt arbejdet med den fælleseuropæiske standard for partikler.

Mht. andre forureninger, f.eks. PAH og dioxin, har det hverken været praktisk muligt eller hensigtsmæssigt at indføre bindende krav på nuværende tidspunkt, pga. manglende standardiserede prøvningsmetoder, som kan foretages til rimelige omkostninger.

Det må dog forventes, at en renere forbrænding, som opnås ved optimering i forhold til partikelemissionerne, alt andet lige også fører til en reduktion af PAH-emissionen.

Miljøstyrelsen arbejder endvidere med en række tiltag, der skal nedbringe forureningen fra træfyring, herunder også andre stoffer end partikler, f.eks. PAH og dioxin. Initiativerne omfatter bl.a. information om korrekt fyring og teknologiudvikling.

Spørgsmålene om tilslutningspligt til anden kollektiv varmforsyning og afgifter er relevante, men ligger uden for bekendtgørelsens område.

Akkumuleringstank

Teknologisk Institut og Astma-Allergi Forbundet bemærker, at manuelt fyrede centralvarmekedler iht. EN303-5 altid bør installeres med akkumulerings-tank eller tilsvarende anordning, med mindre det fremgår af prøvningsattesten, at kedlens laveste varmeydelse er mindre end eller lig med 30 % af den nominelle varmeydelse (hvilket er sjældent for brændekedler).

Miljøstyrelsens bemærkninger

Krav om akkumuleringstank ligger udenfor bekendtgørelsens område og bør alternativt overvejes i regi af Bygningsreglementet, hvori øvrige krav til installationer forefindes.

Afprøvning af brændere

Dansk Energi Brancheforening foreslår, at brændere skal opfylde emissionskrav i flg. den nye standard for brændere EN15270, klasse 3 frem for kravene i kedelstandardEN 303-5, klasse 3.

Overdahl efterlyser muligheden for individuel godkendelse af brændere og kedel, med henblik på at reducere omkostningerne til dokumentation af at kravene i bilag 1 er overholdt.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsen er ændret, så der for brændere henvises til prøvningsmetoden efter EN 15270.

Under tabellen med emissionskrav for centralvarmekedler, nederst bilag 1, står der nu følgende: " Brændere, som markedsføres særskilt til eftermontering i centralvarmekedler, skal opfylde samme emissionskrav. Afprøvningen foretages efter prøvningsmetoden beskrevet i EN 15270".

Miljøstyrelsen fortolker noten således, at individuel afprøvning af brænder og kedel kan accepteres, såfremt den testede brænder markedsføres sammen med en testet kedel og de to passer sammen, jf. retningslinierne i EN15270 afsnit 5.1.3.

Pejseindsatse efter mål

Meteor Herning A/S efterlyser muligheden for at producere pejseindsatse efter individuelle mål.

DAPO bemærker, at pejseindsatse skal håndteres på lige vilkår med brændeovne, dvs. afprøvning af konkrete størrelser og kun accept af tilnærmede størrelser hvor forbrændingsteknik og sikkerhedsmæssige egenskaber vurderes identiske.

Miljøstyrelsens bemærkninger

For fyringsanlæg, der tilhører en produktserie med samme konstruktion, men hvor enheder fremstilles efter individuelle mål, vil det ifølge de europæiske standarder være tilstrækkeligt at foretage afprøvning af den mindste og største enhed, såfremt forholdet mellem den nominelle varmeydelse for de pågældende enheder ikke overstiger 1:1,6.

Hvis forholdet overstiger 1:1,6 afprøves yderligere en eller flere enheder af mellemliggende størrelse, således, at forholdet mellem den mindste og største enhed i hvert størrelsestrin ikke overstiger 1:1,6. En sådan praksis vil også være tilfredsstillende i forhold til dokumentation af overholdelse af bekendtgørelsens krav, både for pejseindsatse og for andre fyringsanlæg.

Undtagelsen for masseovne, der opbygges på anden måde end ud fra seriefremstillede præfabrikerede sektioner, er udvidet til også at omfatte andre til placeringen konstruerede konkrete fyringsanlæg. Forureningen fra sådanne anlæg skønnes at være af underordnet betydning for miljøbeskyttelsen i Danmark (se "masseovne"), og kommunerne har også overfor sådanne anlæg mulighed for at skride ind overfor væsentlig forurening.

Krav til skorsten

Force Technology ønsker, at producenten/importøren skulle oplyse en minimal skorstenshøjde.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Force Technology har for Miljøstyrelsen udarbejdet en undersøgelse af skorstenenes betydning for forureningen fra brændeovne og kedler. Undersøgelsen peger på en række løsningsmuligheder, herunder på muligheden for at kræve oplyst en minimumshøjde for skorstene.

Miljøstyrelsen har i et brev af 1. november 2007 til samtlige kommuner og skorstensfejermestre henvist til den hjælp, der er at hente til fortolkning af bygningsreglementets funktionskrav til skorstene i Statens Byggeforskningsinstituts anvisning nr. 189. I samme brev opfordres til en gennemgang praksis for godkendelse og tilsyn med skorstene fra brændeovne og brænde-kedler mhp. at sikre tilstrækkelig forebyggelse og afhjælpning af forurening fra brændeovne og –kedler.

Øvrige berørte løsningsmuligheder vil blive vurderet i dialog med Erhvervs- og Økonomiministeriet, da krav til byggevarer og byggeri, herunder skorstene, normalt reguleres via bygningsreglementet.

Vejledning i korrekt fyring

Force Technology bemærker, at der med fordel kunne være et krav om, at der med fyringsanlægget skal være en instruktion i fyringsteknik og korrekt brændsel, som skal følges, for at fyringsanlægget kan overholde emissionskravene (ligesom der er for Svanemærkede brændeovne).

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen arbejder på flere fronter for at informere om korrekt fyring i brændeovne. I den forbindelse har Miljøstyrelsen opfordret en lang række aktører, herunder producenter af brændeovne til at videredistribuere de fire fyringsråd.

Det er endvidere et krav i den europæiske standard for brændeovne, at fyringsanlæggets manual indeholder en grundig brugsvejledning, herunder vejledning om tilstrækkelig tilførsel af forbrændings- og ventilationsluft, egnete brændsler mv.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at manualer til brændeovne i dag normalt indeholder den efterlyste information.

Partikelfiltre

Fra flere sider nævnes krav om partikelfiltre som en mulig skærpelse af bekendtgørelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Partikelfiltre til brændeovne og –kedler er endnu ikke i kommerciel handel i Danmark. Ifølge Miljøstyrelsens oplysninger har et norsk og et tysk firma udviklet fungerende prototyper, som viser lovende resultater (ca. 70-90 % rensnings-effektivitet). Andre virksomheder, herunder danske, kan ligeledes være langt med udviklingen af røggasrensningsteknologier til brændeovne og -kedler.

Der er i dag ikke fuldt overblik over teknologiernes effektivitet i praksis, dels overfor sundhedsskadelige partikler, dels over for andre forureninger, som f.eks. dioxin, PAH og lugt. Dertil kommer en række uafklarede spørgsmål om teknologiernes praktiske anvendelighed herunder markedspris i Danmark, driftssikkerhed, strømforbrug, affaldsbortskaffelse (og potentielle arbejdsmiljø-mæssige aspekter heraf), evt. støj, tilpasning til forskellige skorstens- og anlægstyper osv. Teknologierne bør med andre ord afprøves i praksis under danske forhold.

Regeringen og Dansk Folkeparti har med finansloven for 2007 afsat 5 mio. kr. årligt i 2008 og 2009 til udvikling, afprøvning og demonstration af teknologier, der kan nedbringe forureningen fra træfyring i private hjem. I den forbindelse vil der senest i fyringssæsonen 2009 blive gennemført et større feltforsøg, hvor der eftermonteres partikelfiltre, efterbrændere og lignende forureningsreducerende teknologier på et antal skorstene i et afgrænset beboelsesområde i Danmark. I tilknytning hertil måles rensningseffektivitet overfor de mest relevante forureninger, og der indsamles systematisk erfaringer til besvarelse af ovennævnte uafklarede spørgsmål om teknologiens praktiske anvendelighed og til brug for det videre udviklingsarbejde.

Der kan i feltforsøget inddrages partikelfiltre og efterbrændere fra flere konkurrerende producenter, ligesom der også kan inddrages andre rensningsteknologier til mulig eftermontering på eksisterende fyringsanlæg.

Den mere detaljerede tilrettelæggelse af projektet vil blive udarbejdet i løbet af 2007, hvorefter projektet sendes i EU-udbud.

Produktionskontrol

Produktionskontrol for centralvarmekedler

Teknologisk Institut bemærker, at produktionskontrollen for centralvarmekedler bør være baseret på EN303-5 afsnit 4.1.2 frem for Bygningsreglementets bilag 7.

Der er ikke kommet bemærkninger hertil fra centralvarmekedelproducenterne og deres brancheforening.

Miljøstyrelsens bemærkninger

EN303-5 afsnit 4.1.2 giver en meget kortfattet beskrivelse af krav til de tekniske tegninger og til kvalitetsmanualen.

Bygningsreglementets bilag 7 giver en langt mere udførlig beskrivelse af krav til produktionskontrollen, verifikation, overvågning af overensstemmelse, prøvning, sikring af overensstemmelse, fabrikantens register og sporbarhed.

Bygningsreglementets bilag 7 er endvidere udarbejdet som en vejledning til byggevarerdirektivets system 3 for attestation af overensstemmelse, som er det relevante attesteringsystem for både rumopvarmere (brændeovne og lign.) og centralvarmekedler.

Henvi sning til Bygningsreglementet

Force Technology foreslår at henvisningen til Bygningsreglementets bilag 7 tilføjes nummer og dato for den bekendtgørelse, der henvises til (nr. 60027 af 25/06/1998). Force Technology gør endvidere opmærksom på, at der henvises til det forkerte bygningsreglement.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Henvisningen til bygningsreglementet er rettet, så der nu kun står bygningsreglementet. Småhusreglementet og reglementet for erhvervs og etagebyggeri forventes at fusionere med den igangværende revision. Ved at undlade dato og nummer indikeres, at det er det til enhver tid gældende bygningsreglement, der henvises til.

Indberetning

Indsendelse af dokumentation

Jf. §7, stk. 2, skal Miljøstyrelsen have kopi af prøvningsattest for samtlige anlægstyper. Dansk Energi Brancheforening foreslår, at Miljøstyrelsen etablerer en offentlig hjemmeside med en liste over alle afprøvede anlægstyper, som opfylder bestemmelserne i bilag 1.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen foreslår, at bekendtgørelsens indberetningsprocedure gøres e-administrerbar, så virksomhederne har mulighed for at indsende dokumentation digitalt.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Det er Miljøstyrelsen hensigt på nettet at offentliggøre en oversigt over de anlægstyper, hvor Miljøstyrelsen har modtaget fyldestgørende dokumentation for overholdelse af kravene i bilag 1. En sådan offentlig oversigt kan dog ikke erstatte kravet om indsendelse af prøvningsattesten, idet oversigten netop vil være baseret på de oplysninger, der herved modtages.

Mht. muligheden for at indsende dokumentation digitalt, så gøres der opmærksom på, at dokumentationen udarbejdes af prøvningslaboratoriet, som kan være både i Danmark og i udlandet. Det vil således være forbundet

med betydelige omkostninger at udvikle og implementere et digitalt indberetningssystem.

Miljøstyrelsen vil selvfølgelig acceptere, at dokumentationen indsendes med e-mail, vedhæftet i pdf, bmp, tiff eller lignende grafisk format.

Skorstensfejerens rolle

Det Økologiske Råd og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) foreslår, at skorstensfejerne forpligtes til at indberette til kommunen, såfremt der konstateres unormal tilsodning eller andet, der tyder på, at en brændeovn enten er i dårlig stand, eller der fyres med vådt eller forurenede brænde.

DMU bemærker i den forbindelse, at dette vil forudsætte, at der foretages en systematisk registrering af forholdene på den enkelte ejendom. Det nuværende system til lagring af tilsynsoplysninger, som skorstensfejerne indsamler, er ifølge DMU ikke forberedt til at kunne håndtere oplysninger af miljømæssig interesse, og der mangler retningslinier og ensretning af registreringerne (f.eks. anlægstyper) i de enkelte distrikter samt geografisk dækning af hele landet.

DMU anbefaler derfor, at øge vidensniveauet om brændefyring på ejendomsniveau gennem skorstensfejernes arbejde, for derved at opbygge systematiske data om de enkelte ejendommers fyrings- og miljøforhold, så det i fremtiden vil være muligt, i endnu højere grad end i dag, at modellere og analysere miljø- og sundhedseffekter af brændefyring, og eksempelvis udpege særlige geografiske indsats-områder for forskellige reduktionstiltag og dermed målrette reguleringen.

Skorstensfejerlauget har foreslået, at skorstensfejer i forbindelse med godkendelsessyn af nyttilsluttede fyringsanlæg påfører ildsteds- og skorstenserklæringen af fyringsanlægget lever op til bekendtgørelsen. Dette frem for at påtegne prøvningsattesten.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen er enig i at der er et stort potentiale i bedre opsamling og deling af den viden skorstensfejerne får gennem deres fejnings- og brandtilsyn på de enkelte ejendomme.

Der er dog ikke hjemmel til at pålægge skorstensfejerne en egentlig indberetningspligt, herunder i ildsteds- og skorstenserklæringen.

Regeringen og Dansk Folkeparti har med finansloven for 2007 afsat 5 mio. kr. årligt i 2008 og 2009 til udvikling, afprøvning og demonstration af teknologier, der kan nedbringe forureningen fra træfyring i private hjem. I den forbindelse vil der, som et særligt indsatsområde, være mulighed for at forbedre systemerne til opsamling og deling af skorstensfejernes viden.

Vejledning til kommunerne / Kommunernes beføjelser

Klarere signal om udvidede beføjelser til kommunerne

Brænderøgsgruppen i Astma Allergi Hovedstaden og Foreningen for Miljø og Folkesundhed bemærker, at overskriften for kapitel 3 kan læses, som om dette kapitel kun drejer sig om installering af nye ovne, og foreslår, at det signaliseres klart, at de nævnte bestemmelser omfatter væsentlige og udvidede kommunale beføjelser, navnlig muligheden for at udstede kommunale forskrifter i nærmere klart angivne områder i kommunen.

Ryan Lund, Dyssegaard, foreslår at ordlyden i § 13, stk. 1:

"Kommunalbestyrelsen kan i en kommunal forskrift fastsætte bestemmelser om begrænsende foranstaltninger over for tilsluttede fyringsanlæg i nærmere klart angivne områder i kommunen."

ændres til

"Kommunalbestyrelsen skal i en kommunal forskrift fastsætte bestemmelser om forbud mod anvendelse af træbaseret individuel opvarmning i nærmere klart angivne områder i kommunen."

En sådan ændring foreslås ligeledes af Lone Bech, Odense.

Ryan Lund erkender, at ovennævnte handlepligt for kommunalbestyrelsen vil medføre, at der samtidig skal indføres nogle generelt gældende og bindende regler for kommunerne, men mener også, at der i den grad er behov herfor.

Ryan Lund vurderer, at konsekvensen af den nuværende formulering i høringsudkastet er, at de stridende parter i langt overvejende grad overlades til sig selv og bare må se at få løst problemerne ad frivillighedens vej – også selv om at problemerne eller nabostridighederne allerede er gået i hårdknude.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Kapitel 3 er omstruktureret, så det nu tydeligt fremgår at kommunalbestyrelsen får udvidede beføjelser.

Bekendtgørelsens vejledningstekst i kapitel 3, vurderes at være en væsentlig forbedring af grundlaget for kommunernes handlemuligheder. Hertil kommer den vejledning, der findes i Luftvejledningens afsnit om brændeovne og på Miljøstyrelsens kampagnehjemmeside, www.fyrfornuftigt.dk. Endeligt henvises til Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 179 (alm. del) fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, som giver klare retningslinier for begrebet "væsentlig forurening" i Miljøbeskyttelseslovens § 42.

I den besluttede teknologiindsats er der endvidere, som et særligt indsatsområde, mulighed for at udvikle egnede beregningsværktøjer til dimensionering af skorstene mv.

Væsentlig forurening

Astma-Allergi Forbundet er bekymret for, om bekendtgørelsen er udformet konkret nok til, at kommunalbestyrelserne kan og vil tage hånd om klagesager. Der efterlyses en præcisering af, at fyring med træ er kilde til

væsentlig luftforurening både i ude- og indemiljø, og handlingsanvisende retningslinier for håndtering af bemyndigelsen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsen præciserer kommunernes handlemuligheder på en række punkter, hvor Miljøstyrelsen i sin dialog med kommunerne har identificeret et behov. Hvad der konkret skal gøre i den enkelte sag vil dog fortsat være op til kommunernes vurdering.

Herudover foreligger der allerede vejledning, f.eks. om korrekt fyring, fortolkning af begrebet væsentlig forurening jf. miljøbeskyttelseslovens § 42 og omkring skorstenshøjde, f.eks. på www.fyrfornuftigt.dk, i svar på FMPU spørgsmål nr. 179 (alm. del) første halvår 2007, i luftvejledningen og i SBI anvisningen til bygningsreglementet.

Skorstenshøjde og fri fortynding

Force Technology finder ikke begrebet "fri fortynding" tilstrækkeligt veldefineret. Force Technology bemærker, at skorstenen skal udmunde over turbulensområdet, hvilket afhængigt af vindstyrke og retning i forhold til tagets udformning er flere meter over hustaget. Force Technology foreslår, at "fri fortynding" formuleres sådan, at kommunalbestyrelsen kan kræve, at skorstenen forhøjes, så naboer ikke generes af røgen.

Brænderøgsgruppen i Astma Allergi Hovedstaden og Foreningen for Miljø og Folkesundhed efterlyser bedre vejledning herom til kommunerne. Det tilrådes endvidere, at der etableres digital registrering af terræn- og bygningsforhold gennem en kombination af kommunale GIS og evt. regionale luftfoto-arkiver som dem, COWI- Consult netop har udviklet med henblik på kontrol af oversvømmelser m.v. (med 10 cm opløselighed i højden).

Endvidere foreslår Brænderøgsgruppen i Astma Allergi Hovedstaden at kommunerne får bedre værktøjer i form af transportable partikeltællere og TSIs Dust Track model 8520.

Ryan Lund, Dyssegaard, finder sensorisk vurdering (via syn og lugt) fra en kommunal sagsbehandler på tilfældige tidspunkter på døgnet og årstiden, samt eventuelt en OML-beregning for utilstrækkelig og foreslår, at kommunerne får bedre måleudstyr til rådighed.

DMU advarer om begrænsningerne ved brugen af simpelt måleudstyr og anbefaler, at der iværksættes målekampanjer med et forholdsvis bredt udvalg af måleudstyr, efterfulgt af en nøjere analyse af data.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Den gene, der opleves af naboer, afhænger af naboens følsomhed over for røggener. Generelt bør ulemperne overskride et vist minimum, før et indgreb kan blive aktuelt. Et indgreb skal således ikke foretages alene af hensyn til en speciel følsomhed hos klageren.

For yderligere vejledning omkring fri fortynding henvises til svar på FMPU spørgsmål nr. 179 (alm. del) første halvår 2007, hvoraf det bl.a. fremgår, at røgen skal kunne forlade skorstenen uden synligt eller lugtende røgnedslag hos naboer.

Mht. at inddrage ny teknologi til at kvalificere og effektivisere kommuners sagsbehandling i forbindelse sager om brænderøg og til udpegning af områder med særlige forureningsproblemer som følge af brænderøg, henvises til den planlagte teknologiindsats, hvor Regeringen og Dansk Folkeparti har afsat midler bl.a. til afprøvning og demonstration af sådanne teknologier.

Endelig kan kommunerne i deres vurdering af skorstenshøjder støtte sig til den vejledning, der gives i Luftvejledningen og i Statens Byggeforskningsinstituts anvisning om ildsteder og skorstene.

Påbud og vindforhold

Brænderøgsgruppen i Astma Allergi Hovedstaden og Force Technology foreslår, at kommunalt påbud kan relateres til bestemte vindhastigheder og/eller vindretninger.

Miljøstyrelsens bemærkninger

I bekendtgørelsen er nu tilføjet, at påbud kan relateres til bestemte vejrforhold.

Brændeovnsfri zoner

Det Økologiske Råd foreslår, at kommunalbestyrelserne tildeles kompetence til inden 1.1.2011 at stille krav om sløjfning af eksisterende anlæg, der ikke lever op til bekendtgørelsens emissionskrav (Bilag 1), i et lokalområde, såfremt der konstateres en kraftig forurening, enten ved målinger eller i tilfælde af klager fra naboer, hvor klagerne kan bekræftes af uafhængige, f.eks. kommunale tilsynsførende eller konsulenter.

Lone Bech, Odense, foreslår at kommunerne skal udpege brænderøgsfri zoner.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Der henvises til Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 178 (alm. del) fra Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, hvoraf det bl.a. fremgår at der ikke er konkrete planer om at udvide kommunernes beføjelser til også at forbyde brændeovne i nærmere klart angivne områder.

Klagemuligheder

Astma-Allergi Forbundet ønsker ankemulighed ved afviste klagesager.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Afgørelser i konkrete sager om brænderøgsgener vurderes at være af mindre betydning for miljøbeskyttelsen. I medfør af miljøbeskyttelseslovens § 92 kan Miljøministeren i sådanne tilfælde fastsætte regler om, at afgørelser

ikke kan påklages til anden administrativ myndighed, dog ikke for kommunens egne fyringsanlæg.

At brænderøgsgener enkeltvis vurderes at være af mindre betydning for miljøbeskyttelsen betyder dog ikke, at der ikke kan være tale om væsentlig forurening i den enkelte sag, eller at den samlede forurening fra brændeovne- og kedler ikke skal nedbringes gennem generelle tiltag eller via forskrifter for bestemte områder.

Tilsyn

Dansk Energi Brancheforening foreslår, at Miljøstyrelsens tilsyn jf. § 11 kædes sammen med skorstensfejers påtegning af prøvningsattesten, jf. § 9.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet spørger, hvorledes det sikres, at der føres kontrol i kommunerne med, om foreskrifterne overtrædes.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen planlægger ikke at føre tilsyn i forbindelse med tilslutning af individuelle fyringsanlæg. Her er der med bekendtgørelsen lagt op til en egenkontrol, hvor den, der lader anlægget tilslutte, skal forevise gyldig prøvningsattest for skorstensfejeren og få dennes påtegning.

Om kommunale forskrifter overholdes vil indgå som en del af kommunernes almindelige tilsyn i henhold til Miljøbeskyttelsesloven.

Straf

Indenrigs- og sundhedsministeriet foreslår, at der i strafbestemmelsen § 15, stk. 2, nr. 1, indføres, at man også kan straffe for overtrædelser, der har voldt skade på sundheden.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Den foreslåede bestemmelse er en afskrift af hjemlen i miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 2, som indeholder hjemlen til at udvide strafansvaret. Der er således ikke hjemmel her i denne bestemmelse til at straffe overtrædelser, der har voldt skade på menneskers sundhed, og Miljøministeriet har heller ikke i anden lovgivning hjemmel til at udvide strafansvaret som foreslået.

Overgangsbestemmelser og ikrafttrædelse

Alcon A/S finder fristen for ikrafttrædelse af emissionskravene i bilag 1 urimelig kort og foreslår alternativt en frist på mindst 3 år fra vedtagelsen af bekendtgørelsen, så firmaerne får mulighed for at udvikle nye fyringsanlæg, tømme lagerne af gamle fyringsanlæg og flaskehalse ved test laboratorierne.

Det Økologiske Råd finder modsat, at emissionskravene bør træde i kraft samtidig med bekendtgørelsen, da det længe har været offentligt kendt, at reglerne var på vej. Det Økologiske Råd finder det ikke nødvendigt at give forhandlerne frem til 1.4.08 til at sælge ud af brændeovne, som forurener for meget, da disse vil komme til at stå ude i husene i mange år fremover.

Dansk Energi Brancheforening har overfor Miljøstyrelsen tilkendegivet, at forventningen om, at der ville komme emissionskrav, har været der så længe, at der har været mulighed for at forberede sig på situationen.

Hverken DAPO, Danmarks Brændeovnsleverandører (DBL) eller andre producenter eller importører af brændeovne og lignende har haft bemærkninger hertil.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Bekendtgørelsens krav blev første gang varslet i 2005, hvor et første udkast var i offentlig høring. Kravene var dengang planlagt til at træde i kraft den 1. januar 2007.

Som følge af Kommissionens bemærkninger er dokumentationskravet siden da blevet bredt ud, således at brændeovnsproducenter, der hidtil har satset på afprøvning efter tysk/østrigsk prøvningsmetode, ikke tvinges til omkostningstung og tidskrævende gen-afprøvning. Endelig er bekendtgørelsens kontrolbestemmelser forenklet væsentligt.

Endvidere er Miljøstyrelsen af den opfattelse, at der er behov for at få nedbragt emissionen af sundhedsskadelig luftforurening fra træfyring i private hjem hurtigst muligt.

For dog at mindske risikoen for eventuelle flaskehalsproblemer ved afprøvningslaboratorierne forlænges tidsfristen for ikrafttrædelse af bekendtgørelsens emissionskrav med to måneder til 1. juni 2008.

Udkastet til bekendtgørelse blev pr. e-mail fremsendt til:

3F
92-gruppen for bæredygtig udvikling
A/S Almind Værk

A/S Ribe Jernindustri
AB & Co Thermal Transfer A/S
Aduro A/S

Advokatsamfundet
Affald Danmark
Airheat Aps

AJ-Kedler
Akademiet for de Tekniske Videnskaber
Alcon Fyringsanlæg
Amtsrådsforeningen i Danmark
Anteco A/S
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Arbejdstilsynet
Asfaltindustrien
Astma- Allergi Forbundet
Atlas Incinerators A/S
B M Skorstene og Brændeovne
Bandholm Maskinfabrik A/S
Batteriforeningen
Baxi A/S
Benzinforhandlernes Fælles Repræsentation
Beredskabsstyrelsen
Beskæftigelsesministeriet
Beskæftigelsesministeriet
Bilfærgernes Rederiforening
Biovarme.dk Aps
BM Stålskorstene og Brændeovne

Branchearbejdsmiljørådet, Jord til Bord
Brancheforeningen SPT
Bryggeriforeningen
Byggeriets Arbejdsgivere, BYG
Byggesocietetet
Caso I/S

Centralorganisationen af
Christiansfelder Kakkellovne
CN Maskinfabrik A/S
CO Industri
Coop Danmark

Foreningen af Miljømedarbejdere
Foreningen af Registrerede Revisorer
Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Foreningen af Statsautoriserede Revisorer
Foreningen af Vandværker i Danmark
Foreningen Dansk Skaldyrsopdræt
Foreningen for Danmarks Fiskemel og Fiskeolieindustri
Fornax A/S
Forsikring og Pension
Forskningscenter for Skov og Landskab
Forsvarets Bygningstjeneste
Forsvarsministeriet
Fr. Jette Lund Frederiksen
Frederiksberg Kommune
Friluftsrådet
Fritidshusejernes Landsforening
Fødevarestyrelsen
Gentofte Kommune
Genvindingsindustrien
Grameta A/S
Green Network
Greenpeace Danmark
Grænseregion Syd

Grøn Livsstil
Grønne familier
GTS - Godkendt Teknologisk Service
Handelshøjskolen i Århus
Hans' Multi Service
Hekla Maskinfabrik
Heta A/S
HTS, Handel, Transport og Serviceerhvervene
Hwam
Håndværksrådet
Indenrigs- og sundhedsministeriet
Industriens Branchearbejdsmiljøråd
Ingeniørforeningen i Danmark
International Combustion Engineering A/S
International Transport Danmark
J. Søgaard
Justitsministeriet
Justsen Energiteknik A/S

Copenhagen Business School
 COWI Rådgivende Ingeniører A/S
 DAKOFA
 Danmarks Brændeovns-Leverandører
 Danmarks Fiskeriforening
 Danmarks Fiskeriundersøgelser
 Danmarks Idrætsforbund
 Danmarks Miljøundersøgelser
 Danmarks Motorunion
 Danmarks Naturfredningsforening
 Danmarks Private Vandværker
 Danmarks Sportsfiskerforbund
 Danmarks Statistik
 Danmarks Vindmølleforening
 Dansk Akustisk Selskab
 Dansk Akvakultur
 Dansk Amatørfiskerforening
 Dansk Arbejdsgiverforening
 Dansk Autogenbrug
 Dansk Byggeri
 Dansk Byplanlaboratorium
 Dansk Center for Byøkologi
 Dansk Energi
 Dansk Energi Brancheforening
 Dansk Erhverv
 Dansk Erhvervsfremme
 Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk
 Gartneri
 Dansk Fritidsfiskerforbund
 Dansk Gasteknisk Center A/S
 Dansk Handel og Service
 Dansk Industri
 Dansk Kano og Kajak Forbund
 Dansk Landbrug
 Dansk Maritime
 Dansk Metal
 Dansk Navigatørforening
 Dansk Ornitologisk Forening

 Dansk Sejlunion

 Dansk Skovforening
 Dansk Standard
 Dansk Standard
 Dansk Textil og Beklædning
 Dansk Toksikologi Center
 Dansk Transport og Logistik
 Danske Entreprenører, Miljøsektionen
 Danske Fjernvarmeværkers Forening
 Danske Havne

 Jydepejsen A/S
 Kalk- og Teglværksforeningen
 Karby Smede og Maskinværksted
 KEM A/S
 Kierulff A/S
 KL
 KM stålskorstene
 Kolonihaveforbundet
 Kommunalteknisk Chefforening
 Kommunekemi
 Kommunernes Landsforening
 Kongelig Dansk Aeroklub
 Konkurrencestyrelsen
 Krog-Iversen & Co. A/S
 KVL
 Kyst, Land & Fjord
 Københavns Havn
 Københavns Kommune
 Københavns Kommune
 Københavns Universitet
 Landbrugets Rådgivningscenter
 Landbrugsrådet
 Landdistrikternes fællesråd
 Landsforeningen Levende Hav
 Landsforeningen Praktisk Økologi
 Landsforeningen Økologisk Jordbrug

 Lekea Stålintustri
 LIF Lægemiddelindustriforeningen
 LO
 LOOS Scandinavia A/S
 Lotus Heating Systems A/S
 Meinertz Danica A/S
 Mejeriforeningen
 Meteor Herning A/S
 Miljøklagenævnet
 Miljøkontrollen
 MINA
 Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og
 Fiskeri
 Ministeriet for Videnskab, Teknologi
 og Udvikling
 MK Energiservice
 Morsø Jernstøberi A/S
 Mærsk olie & Gas A/S
 Naturklagenævnet
 NOAH
 Odsgard
 OK Tech
 Oliebranchens Fællesrepræsentation

Danske Havne
Danske Læskedrikfabrikanter
Danske Mejeriers Fællesorganisation
Danske Vognmænd
Danstoker A/S
DANVA

DAPO
DASU
Datatilsynet
De Danske skytteforeninger
De Grafiske fag
De samvirkede Købmænd
DELTA
Den Danske Dyr lægeforening
Det Danske Handelskammer
Det danske Handelskammer
Det Norske Veritas
Det Økologiske Råd & Selskab
DMU
Dong Energy
DTU
E.H.Stoker
Ecoteck
ELFOR

Emballageindustrien
Embedslægeforeningen
Energinet.dk
Energistyrelsen
Energistyrelsen
EntreprenDansk Byggeri
Erhvervs- og Byggestyrelsen
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen
Erhvervs-og Byggestyrelsen
ESØ 901/S
Euro Therm
Eurofins
Eurofins
Exhausto A/S
FATCH v/formand Erik Ancker
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Finansministeriet
Finansrådet
FMK-Sekretariatet
Forbrugerrådet
Forbrugestyrelsen
FORCE Technology
Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark

Overdahl Kedler A/S
Parcelhusejernes Landsorganisation
Passat Energi A/S
Pilevang A/S
Plantedirektoratet
Plastindustrien i Danmark
Procesindustriens Brancheforening (Dansk Industri)
Rais A/S
Rederiforeningen for mindre skibe
REKA A/S
RenoSam
Returbat
RMC Design
RUC
Rådet for Dansk Forsikring og Pension
Rådet for Større Badesikkerhed
Samvirkende Danske Turistforeninger
SB-Home
Scandiaovnen A/S
SCANINCO
Schiedel Isokern A/S
Sikkerhedsstyrelsen
Skatteministeriet
Skeltek
Skorstensfejerlauget af 11. februar 1778
Skov- og Naturstyrelsen
Smedegården
SMOK
SMT Design
Solveig Czeskleba - Dupont
Spildevandsteknisk Forening
Statsministeriet
Svendsen Pejse
Teknologirådet
Teknologisk Institut
Temco A/S
Torben Skøtt
Trafikministeriet
Transport- og Energiministeriet
Udenrigsministeriet
Undervisningsministeriet
Uni-Boilers Aps
Uniscrap
Varde Ovne A/S
Vattenfall
Vedvarende energi
Verdensnaturfonden

Foreningen af Danske Brøndborere	Vinnie Henriksen
Foreningen af danske jordbrugskalkværker, v/Bjørn Skov Andersen	Westfire ApS
Foreningen af danske kraftvarmeværker	Økologisk Landsforening
Foreningen af danske Privathavne	Økologisk Landsforening
Foreningen af Danske Varmforzinkere	Økonomi- og Erhvervsministeriet
Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark	Ørestadens Miljø og Varmeteknik Ab
Foreningen af Lystbådehavne i Danmark	Aalborg Industries A/S
Foreningen af miljøakkrediterede miljøcertifikatorer	